

پژوهشی پیرامون روش تفسیری طبری با تکیه بر دیدگاه های آیت الله معرفت و ذهبی

فاطمه فاخری

۱- پژوهشگر و کارشناس ارشد الهیات و معارف اسلامی - علوم قرآن و حدیث، دانشگاه علامه طباطبائی^(ه) تهران - ایران

چکیده

دانش تفسیر در میان علوم اسلامی یکی از ارجمندترین علوم است که با آیات قرآن پیوند می خورد. هر مفسری در تفسیر، روش و منهج خاصی دارد که در تفسیر آیات برای فهم مدلول کلام از آن کمک می گیرد. بر این اساس، دانستن شیوه و روش تفسیر مفسران، موجب گشودن راهی در مسیر شناخت نوع تفسیر و در نهایت فهم صحیح از تفسیر مورد نظر است. در این راستا پژوهش حاضر به بررسی روش تفسیری در جامع البیان طبری با تکیه بر دو کتاب ارزشمند «تفسیر و مفسرون» ذهبی و «تفسیر و مفسران» معرفت پرداخته است. جامع البیان طبری را می توان از زمره تفاسیر مأثور - روایی - دانست که مفسر آن تبحر و تسلطی کم نظیر در حدیث و تاریخ دارد. در عین حال با بررسی های به عمل آمده، این نتیجه بدست می آید که این اثر دارای نواقصی چون؛ تکرار بیش از حد، نقل احادیث بدون بررسی، نقد سندی و رجالی در اکثر موارد و نقل اسرائیلیات بدون هیچ واکنشی در درستی و نادرستی آنها می باشد. ضمن این که دارای مزایایی چون؛ نقل اختلاف قرائات، نقد و بررسی آنها در اکثر موارد، جرأت در اظهار نظر فقهی و اتخاذ فتوا در ذیل آیات الاحکام نیز هست.

کلمات کلیدی: روش تفسیر، طبری، جامع البیان، تفسیر مأثور